

Onderwerp **Plan van Aanpak Noorderhaven**

Steller **Claudia Versloot**

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon **8889**

Bijlage(n) **1**

Ons kenmerk

Datum **26-4-2019**

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Wij willen Groningen sterker als stad aan het water presenteren en de economische potentie en de belevingswaarde van het water in de stad beter benutten. Deze ambitie hebben wij uitgewerkt in de ‘watervisie Groningen, Koersen op water’ (april 2017). Onderdeel van deze watervisie is de aanpak van de Noorderhaven. Met deze brief informeren wij u over het plan van aanpak dat hiervoor is opgesteld. Daarnaast informeren wij u over de manier waarop wij uitvoering hebben gegeven aan de motie ‘vrijhaven Noorderhaven’, die door uw raad op 21 februari 2018 is aangenomen.

Onze ambitie is de Noorderhaven te behouden als (dynamische) haven voor varende woonschepen en de haven beter bereikbaar en toegankelijk te maken. In onze brief van 18 januari 2018 (kenmerk 6758294) hebben we u laten weten waarom we dit willen doen. Daarnaast hebben we u geïnformeerd over de nieuwe Wet verduidelijking voorschriften woonboten (Wvww) en de gevolgen daarvan voor de Noorderhaven. De aanpak van de Noorderhaven heeft als doel de kwaliteit van de haven te verhogen. We willen verwaarloosde schepen weren/verwijderen uit de Noorderhaven en stimuleren dat schepen zo nu en dan de haven verlaten en plaatsmaken voor andere schepen. We streven naar een haven waar authentieke schepen liggen die in goede staat verkeren en waar de schepen worden bewoond door de eigenaar. We gaan nu een nieuwe fase in en starten de gesprekken met de bewoners/eigenaren. Daarbij gaan we ook zeer zorgvuldig om met woonwensen en -kansen van de eigenaren.

Nieuwe Wet

Per 1 januari 2018 is de Wvww van kracht waarin onderscheid wordt gemaakt tussen varende schepen en drijvende bouwwerken. De laatste categorie krijgt

van rechtswege een omgevingsvergunning. In Groningen geldt de Verordening Openbaar Vaarwater (VOV). Deze stelt dat schepen in de Noorderhaven moeten kunnen varen. We hebben hierop echter niet gecontroleerd. Daarom liggen er ook schepen die niet (meer) kunnen varen (drijvende bouwwerken). Enkele bewoners in de Noorderhaven met drijvende bouwwerken zijn in de veronderstelling dat zij door de invoering van de Wvww van rechtswege een omgevingsvergunning en dus een vaste ligplaats krijgen. Wij stellen echter dat de schepen in de Noorderhaven varend horen te zijn en er daarom geen recht bestaat op een omgevingsvergunning.

Proces totstandkoming plan van aanpak en uitvoering motie ‘vrijhaven Noorderhaven’

Zoals wij ook in onze brief van 18 januari 2018 hebben geschetst, zijn de bewoners van de schepen in de Noorderhaven en het Woonschepencomité Groningen (WCG) bij de totstandkoming van het plan van aanpak betrokken.

In uw motie ‘vrijhaven Noorderhaven’ vroeg u ons om:

1. De inventarisatie en het handhavingsplan aan raad en bewoners voor te leggen alvorens schepen te herschikken;
2. Maatwerk te leveren bij eventuele herschikking door rekening te houden met de omstandigheden per schip;
3. Bewoners die de Noorderhaven moeten verlaten daarvoor ruim de tijd te geven en desgewenst hulp te bieden bij het zoeken naar alternatieve ligplaatsen.

De bewoners van de Noorderhaven zijn persoonlijk per brief geïnformeerd over de uitkomsten van de inventarisatie en hebben (indien gewenst) persoonlijke gesprekken met ons gehad. In deze gesprekken hebben bewoners aangegeven zich zorgen te maken over wat de aanpak van de Noorderhaven voor hun persoonlijke situatie, maar ook voor hun burens betekent. In de Noorderhaven is sprake van een hechte gemeenschap. Er wonen ook kwetsbare mensen. Men zorgt voor elkaar en helpt elkaar. Met de inventarisatie is inzicht verkregen welke schepen wel en niet voldoen aan de gestelde eisen van de Verordening openbaar vaarwater (Vov) voor het afmeren in de Noorderhaven.

Wij realiseren ons dat de uitkomsten van de inventarisatie en de uitvoering van het plan van aanpak een grote impact zal hebben op (een deel) van de bewoners van de Noorderhaven. De gemeente neemt daarom het initiatief voor persoonlijke gesprekken met bewoners en past waar nodig maatwerk toe. Dit is samen met punt 3 van uw motie in bijgaand plan van aanpak verwerkt.

Het WCG heeft op 8 november 2018 een schriftelijk advies uitgebracht op het plan van aanpak voor de Noorderhaven. Zij adviseert ons college voor een andere benadering te kiezen. Het WCG vindt het essentieel dat de bewoners zekerheid krijgen over de verkoopbaarheid en financierbaarheid van hun

schepen. Deze kwesties kunnen wij alleen realiseren als de door uw raad uitgesproken ambitie om de Noorderhaven een haven te laten zijn voor varende schepen, zonder vaste ligplaatsen, los te laten. De ambitie 'behoud van de Noorderhaven als dynamische vrijhaven' zoals deze is vastgelegd in de Watervisie komt dan te vervallen. Wij hebben dan ook begrip voor het standpunt van het WCG, maar kunnen niet in hun advies meegaan.

Het WCG adviseert om voor een positieve benadering te kiezen. Vanaf 2011 heeft de gemeente voor enkele jaren een onderhoudsbijdrage gekend voor woonschepen in de Noorderhaven en Diepenring. We stellen voor deze regeling weer in het leven te roepen en dan de werkzaamheden onder water, zoals voorgesteld door het WCG, ook voor een bijdrage in aanmerking te laten komen. Ook het aanbieden van alternatieve ligplaatsen of het uitkopen van schepen zijn alternatieven die tot de mogelijkheden behoren.

We leveren maatwerk door rekening te houden met de omstandigheden per schip. Bewoners die de Noorderhaven moeten verlaten geven we daarvoor ruim de tijd en desgewenst bieden we hulp bij het zoeken naar alternatieve ligplaatsen en/of huisvesting. We zorgen ervoor dat voor elke bewoner een passende oplossing wordt geboden.

Daarnaast is in de Watervisie aangekondigd dat we een nieuw havensysteem willen ontwikkelen voor nieuwe schepen, zodat we ligplaatsen op een andere manier gaan uitgeven. Dit is nog niet uitgewerkt. Dit systeem (met een vorm van vergunning) zou dan ook van toepassing kunnen zijn op de Noorderhaven. We gaan voor de Noorderhaven onderzoek doen naar de mogelijkheden van een vergunningstelsel.

Samenvattend hebben wij vanaf januari 2018 op hoofdlijnen het volgende traject doorlopen:

Januari 2018	inloopbijeenkomst bewoners
Februari 2018	raadsbijeenkomst en aangenomen motie
Maart 2018	WCG overleg met wethouder van der Schaaf
April 2018	Proefproces overleg met advocaat WCG Bewonersbrief informeren start inventarisatie
Mei/juni 2018	Inventarisatie woonschepen Noorderhaven
September 2018	WCG overleg met wethouder van der Schaaf Bewonersbrieven uitkomsten inventarisatie
Oktober 2018	Gesprekken bewoners
November 2018	Advies WCG over plan van aanpak en proefproces
December 2018	bewonersbrief informeren stand van zaken

Resultaten inventarisatie toets VOV en Plan van aanpak

Uit de inventarisatie is gebleken dat 18 van de 63 schepen in de Noorderhaven niet voldoen aan criteria van de VOV. Deze schepen voldoen niet aan één of aan meerdere van de hieronder benoemde criteria:

- verwaarloosd: schepen waarvan de vorm of het aanzien is aangetast;
- haveloos: schepen die armoedig, bouwvallig of slordig uitzien;

- niet kwetsbaar: schepen waarvan de gangboord mogelijk te smal is;
- bewoond door eigenaar; een aantal schepen wordt niet door hun eigenaar bewoond of ze zijn voor langere tijd afwezig;
- authenticiteit: er liggen schepen die niet aan de gestelde authenticiteitseis voldoen;
- 10m doorvaart: er zijn een aantal schepen die fysiek de 10m doorvaart belemmeren.

Zoals wij in onze eerdere brief al hebben aangegeven, willen wij zorgvuldig omgaan met ieders woonwensen en – kansen.

Onderhoudssubsidieregeling

In het plan van aanpak stellen wij voor een onderhoudssubsidieregeling te laten vaststellen. We verlenen subsidie voor het in goede staat van onderhoud brengen en houden van het (on)zichtbare deel van authentieke woonschepen, gelegen op aangewezen gebied en op het in vaarklare staat brengen van authentieke woonschepen in de Noorderhaven. De subsidie is eenmalig (per jaar) en bedraagt maximaal 50% van de te maken kosten met een maximum van €5.000,-. We stellen voor om hiervoor eenmalig een bedrag €75.000,- beschikbaar te stellen voor de jaren 2019, 2020 en 2021. We bereiden hiertoe een voorstel voor uw raad voor.

Ontwikkelingen

Daarnaast zijn er nog enkele andere ontwikkelingen die met onze aanpak in de Noorderhaven verband houden, waarover wij u graag informeren.

Proefproces

Er is op juridisch gebied onenigheid over de interpretatie van de WvW. Wellicht ook niet zo vreemd omdat de Noorderhaven de enige vrijhaven in Nederland is en daarmee de situatie uniek is.

De stadsadvocaat interpreteert deze wet anders dan de advocaat die door het Woonschepencomité Groningen (WCG) is voorgedragen en een second opinion heeft gegeven. Met het WCG is de afspraak gemaakt dat we een gezamenlijk proefproces gaan starten om uit te wijzen of schepen die kunnen varen maar dit niet doen aangemerkt moeten worden als varende schepen of drijvende bouwwerken. Waar wij hadden gehoopt dat een gezamenlijk proefproces met het WCG duidelijkheid zou kunnen bieden over de interpretatie van deze wet, is inmiddels gebleken dat een dergelijk proces niet tot de gewenste duidelijkheid zal leiden. Uit overleggen met het WCG, bijgestaan door Plasbossinade advocaten, is gebleken dat een proefprocedure op dit moment en onder de huidige omstandigheden weinig zinvol is. Het verschaft ons niet de gehoopte duidelijkheid. Duidelijkheid komt pas indien meerdere zaken bij de rechter voorkomen. Daarom is gezamenlijk besloten om niet verder te gaan met het proefproces.

Bewonerswerkgroep Omgevingsvergunning Noorderhaven

Een aantal bewoners van de Noorderhaven heeft zich verenigd in de bewonerswerkgroep Omgevingsvergunning Noorderhaven. Zij hebben gezamenlijk een brief gestuurd waarin zij verzoeken om verlening van een omgevingsvergunning voor hun schepen in de Noorderhaven. Zij hebben een brief gekregen van de gemeente met een uitleg over de interpretatie over de rechtsgevolgen van het overgangsrecht van de nieuwe wet. Daarop hebben zij een bezwaarschrift ingediend.

Het bezwaarschrift is door de adviescommissie bezwaarschriften niet ontvankelijk verklaard. Daarop is door de bewonerswerkgroep begin december 2018 een beroep ingediend bij de rechtbank. Dit beroep moet nog worden behandeld.

Vervolg

De bewoners van de Noorderhaven worden pas na de eerst volgende raadsvergadering collectief per brief over het plan van aanpak geïnformeerd. Indien gewenst kan het plan van aanpak worden besproken met uw raad. Na de eventuele bespreking starten de individuele gesprekken. Ook de bewoners van de kades van de Noorderhaven en de bijbehorende bewonersorganisatie, onder andere het WCG, brengen we schriftelijk op de hoogte. Wij leggen u in het laatste kwartaal 2019 een voorstel voor om de onderhoudssubsidieregeling te laten vaststellen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.